

Kulturstrategi

Dokumenttyp	Strategi
Fastställt/upprättad	Kommunfullmäktige 2017-10-12, § 78
Senast reviderad	-
Detta dokument gäller för	KS förvaltning
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	Kultur-, turism- och fritidschef
Dnr	2017-298



Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Vad menar vi med kultur?	4
Varför en kulturstrategi?	4
Omvärldsfaktorer.....	5
Tillgänglighetens betydelse och socioekonomisk påverkan på kulturdeltagande.....	5
Deltagarstyrd kultur och digitaliseringens roll för kulturvanorna	5
Kulturmiljö.....	6
Kultur i världen.....	6
Kultur i skolan.....	6
Barn och unga	7
Arbetsprocessen.....	7
Beskrivning.....	8
Kultur i Hjo.....	8
Hjo kommuns Vision och kommunfullmäktiges prioriterade mål	9
Fokusområden	9
Fokusområde 1: Mötesplatser.....	10
Fokusområde 2: Tillgänglighet.....	11
Fokusområde 3: Tillsammans	12
Fokusområde 4: ”Rummet” Hjo.....	13
Koppling till styrdokument.....	15
Genomförande, uppföljning och utvärdering.....	16

Inledning

Kulturen i Hjo spelar en stor och viktig roll i att skapa en attraktiv livsmiljö och bidra till en positiv befolkningstillväxt. För att driva kulturens utveckling framåt krävs en långsiktig strategi som visar hur vi tillsammans ska arbeta med kultur på olika sätt i vår kommun och i våra kommunala verksamheter. Kulturarbetet planeras både på kort och lång sikt. I Hjo finns förutsättningar för ett rikt och brett kulturliv med många olika aktörer. Kulturkvarteret Pedagogien är en stor satsning som skapar förutsättningar för kulturens utveckling på en central mötesplats.

Vad menar vi med kultur?

Att definiera ordet kultur är svårt då kulturbegreppet är väldigt brett och betyder olika saker för olika personer eller i olika sammanhang. Det är, i enlighet med den nationella kulturpolitiken, det humanistiska och konstnärligt orienterade kulturbegreppet som åsyftas i strategin där kultur ofta syftar på olika kreativa uttryck och estetiskt skapande så som bild, film, musik, dans och litteratur men också arkitektur och skulptur.

Varför en kulturstrategi?

Kommunfullmäktiges beslut för framtagandet av strategier: *”En strategi anger inriktning för verksamheten i dess arbete att uppnå visionen. En strategi har ett tydligt syfte som eventuellt kan följas upp genom att uttryckas i målsättning(ar). En strategi ger vägledning i och med att den gör avgörande val i form av att peka ut en övergripande riktning och prioriteringar. Strategin motiverar dessa val genom att tydligt beskriva hur just dessa kommer bidra till att uppfylla Hjos vision, dess utvecklingsområden och fullmäktiges prioriterade mål. I arbetet med att ta fram en strategi ska möjligheten att använda medborgardialog som ett verktyg beaktas. I strategin kan det identifieras målgrupper och nyckelfaktorer. Strategin anger dock inte konkreta åtgärder och aktiviteter; dessa ingår istället i en kompletterande plan. Strategier beslutas av kommunfullmäktige.”*

Syftet med strategin är att lyfta viljan och vägen för kulturlivet i Hjo. Att tydliggöra inriktningarna är viktigt för det interna arbetet och för kommunens invånare och besökare. Kulturstrategin utgår från Hjos vision, dess utvecklingsområden och kommunfullmäktiges prioriterade mål. Även de europeiska, nationella, regionala och delregionala kulturpolitiska målen påverkar kulturstrategins inriktning.

Kultur har på något sätt betydelse för alla människor och strategin ska genomsyras av ett tvärsektorielt tänk. Kulturen ska inte ses som ett särintresse utan integreras i Hjos och människors liv. Kulturstrategin omfattar alla kommunens verksamheter och ska genomföras i samverkan mellan/med förvaltningens verksamhetsområden, kommunmedborgarna och andra externa aktörer som ex. fria kulturutövare, föreningar och kulturinstitutioner. Det ska finnas förutsättningar för ett aktivt och delaktigt kulturskapande och kulturstrategin ska beskriva prioriterade vägval för hur Hjo kommun ska utveckla arbetet med kultur.

Omvärldsfaktorer

Tillgänglighetens betydelse och socioekonomisk påverkan på kulturdeltagande

Ett av regeringens kulturpolitiska mål är att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och möjligheten att utveckla ett kulturintresse ska finnas redan från unga år. Det ska inte heller begränsas av ex. kön, ålder, utbildning eller funktionsvariationer. Det finns en önskan från många personer med funktionsvariationer att kunna utöva kulturella aktiviteter oftare, men det hindras oftast av bristande fysisk tillgänglighet.

Den socioekonomiska bakgrunden kan spela roll för barns och ungas kulturutövande. Skillnader kan även märkas hos pensionärer där den växande gruppen med låg ersättning förväntas få svårt att ta del av avgiftsbelagd kultur framöver. En annan grupp av pensionärer som har det gott ställt kan hindras av att de fysiska förutsättningarna utgör ett hinder för kulturdeltagande. Att möta behoven hos dessa grupper utgör en framtida utmaning.

Ett rikt kulturliv skapar tillväxt

Kreativa och kulturella näringar är en ökande bransch som ökar och skapar sysselsättning för många i Västra Götaland. Konstnärer och kulturarbetare som bosätter sig i kommunen kan bidra till dess attraktivitet, till det lokala kulturlivet och till besöksnäringen. Näringslivet som helhet berikas av utbyte av erfarenheter mellan branscherna.

Det är allmänt känt runt om i världen att städer och orter med ett rikt kulturutbud drar till sig människor. Ett rikt kulturutbud attraherar och berikar människors liv och fritid. Genom det stora kulturutbud som Hjo har byggt upp under flera år och med det kulturella varumärke som trästad genererar, samt att flera konstnärer bor i Hjo och att kulturföreningar arbetar ideellt har Hjo en stor potential att dra till sig inflyttning och även näringsliv. Flera företagare satsar på kommuner med ett stort kultur- och fritidsutbud vilket gör att det är lättare att hitta arbetskraft.

Kulturen och demokratin

Folkbiblioteken bidrar till det öppna, demokratiska samhället genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Mötesplatser som bibliotek och kulturhus är neutrala och fristående från politiska och religiösa värderingar vilket är en tillgång i ett demokratiskt samhälle. Tillgången till medier och information på biblioteken, med personalen som resurs vad gäller ursprung och källkritik samt läsförfrämjande, ger allmänheten goda möjligheter att hålla sig väl informerad, liksom det ger läskunniga barn möjligheter att tillgodogöra sig kunskap och information.

Att skapa och uppleva, diskutera och ifrågasätta kulturella yttringar, är enligt forskaren Pier Luigi Sacco ett sätt att öppna hjärnan för nya möjligheter. Att uppleva kultur och att skapa gör människan friare. Genom den estetiska lärprocessen har vi lättare att ta till oss annan kunskap och nya åsikter.

Deltagarstyrd kultur och digitaliseringens roll för kulturvanorna

Trenden om deltagarstyrd kultur visar att det finns en större önskan, främst bland unga, att själva forma och styra den kultur man tar del av. Digitaliseringen och tillgång till dator, programvara och/eller bredband har möjliggjort förutsättningarna för en deltagarstyrd kultur. Det finns möjligheter att skapa sin egen musik, göra filmer, lära sig att spela ett instrument genom att

titta på instruktionsfilmer på Youtube eller skapa skrivet innehåll i bloggar osv. Digitaliseringen ger tillgång till ett större kulturutbud och ger också möjligheter att via internet få kontakt med människor över hela världen som delar samma kulturintresse. Det är främst bland yngre som man kan se en förflyttning av kulturvanor till internet men i framtiden kommer även de äldre att vara mer vana vid digitaliseringen.

Samtidigt som digitaliseringens betydelse för kulturvanorna ökar visar senaste SOM-undersökningen att människor värdesätter det unika/fysiska kulturarrangemanget mer än tidigare.

Kulturmiljö

Kulturmiljö kan dels vara den fysiska miljön så som byggnader, infrastruktur, skog, naturstigar eller industrier men det kan också vara fornlämningar, kulturlämningar som finns under mark och vatten eller ortsnamn. Kulturmiljön formas kontinuerligt av människors vilja eller passivitet, vilket ibland leder till bevarande, ibland utveckling, ibland förödelse. En stadsutveckling som är hållbar ur social, ekonomisk och miljömässig aspekt behöver inkludera ett flertal perspektiv och däribland ett kulturperspektiv där man tar tillvara på kulturmiljön.

Kultur i vården

Allt mer forskning görs kring kulturens betydelse för vårt välbefinnande och vår hälsa. Studier konstaterar att eget kulturdeltagande och tillgång till professionell kultur bidrar till ett ökat välbefinnande vilket i sin tur har positiva hälsoeffekter.

Kulturrådet har satsat på projektet "kultur i vården" från 2011. Flera kommuner i Sverige genomförde olika projekt och på Kulturrådets hemsida kan man läsa en utvärdering från de olika projekten. Kulturrådets ambition är att satsningen ska leda till att kultur i vården blir ett integrerat, naturligt inslag i vardagen.

Kultur i skolan

Skolan är samhällets viktigaste kulturinstitution. Grundskolans läroplan; Lgr, skollagen och bibliotekslagen anvisar hur arbetet med kulturarbetet i skolan ska bedrivas. Forskare har sedan länge uppmärksammat att lärandet inte enbart kan vila på tal- och skriftspråket utan även behöver vidgas till de estetiska språken som musik, bild och dans m.fl. Lärandet sker inte endast inom skolans fyra väggar utan en god omvärldsbevakning, både på det lokala och globala planet ska ge stora möjligheter till en delaktighet, förståelse och en känsla av sammanhang. Kulturkvarterets roll som arena för dialog och medskapande är väsentlig i detta sammanhang.

Genom samarbete med litteraturcertifierade förskolor bidrar Kulturenheten till ungas språkutveckling, och därmed till att ge dem större möjligheter att delta i ett demokratiskt samhälle med öppna samtal och åsiktsbyten. Biblioteket är den naturliga öppna platsen för ett sådant demokratiskt samtal. Genom att inte ställa några krav på motprestation i form av betalning eller annan ersättning, erbjuds alla en plats för möten oberoende av etnicitet, kön, religion, hudfärg, sexuell läggning och mera.

Kulturrådets projekt "Skapande skola" och "Skapande förskola" är tänkt att komplettera det arbete med estetiska lärprocesser som görs i skolorna genom att stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. På så sätt skapas förutsättningar för skolorna att ge eleverna tillgång till kulturens alla uttrycksformer. Målet med "Skapande skola" och "Skapande förskola" är att långsiktigt integrera kulturella och konstnärliga uttryck i skolan. Därefter ska skolorna själva kunna bedriva ett rikt och utvecklande kulturarbete i skolan.

Barn och unga

Den nationella kulturpolitiken lyfter fram barn och ungas rätt till kultur som särskilt viktig och de är den åldersgrupp i samhället som är mest kulturaktiva. Det kan delvis förklaras med att barn och unga får tillgång till kultur genom skolan men också att det är en åldersgrupp som gärna provar nya aktiviteter. Unga bedriver sitt kulturutövande på många olika arenor, både offentliga men till stor del även i hemmet. Datorer och tillgången till internet formar ungas kulturutövande då det ger förutsättningar för ett ökat digitalt kulturutövande i hemmet och skapar nya forum för kulturutövande.

Kulturskoleutredningen "En inkluderande kulturskola på egen grund" föreslår att nationella mål ska tas fram som vägledande för den kommunala kulturskolan i syfte att barn och unga ska få tillgång till en jämlik och tillgänglig kulturskola.

En fritids- och kulturvaneundersökning har genomförts bland Hjos ungdomar i åldersgruppen 10 – 15 år. Undersökningen visar i korthet att ca 58 % är nöjda med sina kultur- och fritidsaktiviteter och att det finns något för dem att göra i Hjo. Hela undersökningen av kultur och fritidsvanor för barn och unga i Hjo åldersgruppen 10-15 år finns att tillgå genom kulturenheten.

Arbetsprocessen

Kulturstrategin och handlingsplaner

En enkätundersökning kring invånarnas kulturvanor genomfördes inledningsvis dec 2015. Kommunens chefer deltog i en kulturdialog i april 2016. Dialogens syfte var att utkristallisera vilka områden som kan vara aktuella för verksamheterna att arbeta vidare med utifrån prioriterade områdena i strategin, och därefter ta fram en handlingsplan för sin verksamhet med aktiviteter kopplade till de utvalda fokusområdena. I den medborgardialog som senare genomfördes under en kvarterskväll september 2016 fångades medborgarnas önskemål för framtidens kulturutveckling upp.

I de enkätundersökningar, kulturdialog och medborgardialog som har genomförts i förvaltningen och med medborgarna har det framkommit många olika behov. Alla önskemål kan inte tas upp i strategin och inte heller genomföras. Förvaltningens olika verksamheter kommer att fördjupa sig i de olika behoven som framkommit i deras olika områden och lägga upp en plan för närliggande aktiviteter och för mera långtgående mål.

Den strategin som tas fram kommer att skilja på ett mera djupgående kulturarbete där våra olika kulturyttringar med skapande och deltagande tas tillvara och på underhållning. Genom utbildningar och kompetensutveckling i olika verksamheter höja medvetandegraden och göra att kulturen blir en tillväxtmotor i kommunen och en del i folkhälsoarbetet.

Ett urval av idéer och önskemål från medborgardialog och enkätundersökningar återfinns på sid. 14

Beskrivning

Kultur i Hjo

Hjo Stad fick sina första stadsprivilegier år 1413 och Hjo Stadssigill (den lilla båten med sväl-lande segel) är daterad år 1421. År 1991 fick Hjo utmärkelsen för bevarad ursprunglig identitet och den s.k. småskaliga trähusbebyggelsen i gamla centrum; Europa Nostra priset.

Över tid har flera personer levt och verkat inom konstnärs- och hantverksyrken bl.a. kan nämnas glaskonstnären Simon Gate och Estrid Ericson grundare av Svenskt Tenn. Även i dag lever och verkar olika kreatörer, konstnärer, hantverkare i Hjo och ett flertal kulturföreningar svarar för en stor och betydande del av kulturutbudet.

År 2011 fick kommunen kontakt med Svenskt Tenn och blev erbjudna att visa utställningen "Un classique du design". Behovet av utställningslokaler identifierades och 2013 visades Parisutställningen i nyrenoverade lokaler i Samrealskolan. 2013 firade Hjo 600 år med ett jubileumsår fyllt med kulturella aktiviteter. 2015 invigdes en permanent utställning om Estrid Ericson och Svenskt Tenn. Kulturkvarteret Pedagogien är en stor och omfattande satsning på en unik kulturell mötesplats i Hjo.

Besöksantalet i Kulturkvarteret med bibliotek, utställningar, kulturcafé, turistbyrå, biograf, fest- och eventlokaler har stadigt ökat sedan 2014. Hjo Hembygdsförening har byggt en permanent utställning i en av lokalerna som heter "Skärvor av Hjo" och som på många sätt både visar vår lokala historia och stadens typiska byggnadstekniker. Fortsatt planerar Hembygdsföreningen att bygga en utställning kring Vattenkuranstalten som också är en historisk tillbakablick till tiden kring sekelskiftet 1900.

Från 2014 har både permanenta och tillfälliga utställningar visats i Kulturkvarterets utställningslokaler. För att kunna ta emot och bygga utställningar i den utsträckning som är önskvärt har behovet av en ny lokal för tillfälliga utställningar utkristalliserats. Kulturkvarteret är en attraktiv plats att besöka och utifrån besöksperspektiv även en viktig faktor för att få fler besökare att komma till Hjo. För detta kräver konst, design och konsthantverk av lite högre nationell och internationell rang, och till det behövs en större lokal som är bättre anpassad för inlån. Utställningen om Svenskt Tenn och den pågående Estrid Ericsonutställningen har satt Hjo och Kulturkvarteret på Sveriges kulturella karta och genom en fortsatt inriktning i samma nivå kan vi även framtidens verksamhet locka flera besökare till Hjo. Våra lokala konstnärer, kreatörer och kulturföreningar bidrar väl till att göra Hjo till en kulturstad.

Ett flertal större arrangemang, programverksamhet och traditionella firanden anordnas idag av kommunen i samarbete med näringsliv, föreningar och privata aktörer. Det är ett väsentligt samarbete som vi fortsättningsvis både vill gynna och vidareutveckla. Tillsammans kan vi skapa upplevelser året runt. Exempel på större evenemang är Slöjdmässan, Konstrundan, Hamnfesten, Hälsoveckan, Utomhusbio, Valborgsmässofirande och Nationaldagsfirandet. Musikutbudet har vi kontinuerligt från folkhögskolan, visvännerna, dragspelsklubben, kulturskolan och kyrkan. Film visas av Filmstudion och biografföreningen. Konst och hantverk finns tillgängligt genom våra konstnärer och konstföreningen. Lions bidrar med Levande julkalender.

Hjo kommuns Vision och kommunfullmäktiges prioriterade mål



Fokusområden

Fokusområdena utgår från Hjos vision, dess utvecklingsområden och kommunfullmäktiges prioriterade mål samt det underlag som tagits fram i arbete med strategin vid kulturdialoger med kommunens medarbetare och medborgare.

Fokusområde I: Mötesplatser

Kultur i Hjo skapar mötesplatser och inspirerande upplevelser för Hjobor och besökare.

I Hjo ska både boende och besökare möta ett kulturutbud som inspirerar och gör det attraktivt att bo i och besöka Hjo. Genom mötesplatser där människor kan vara delaktiga i skapande processer och uppleva kultur, ges förutsättningar för givande och utvecklande upplevelser och ett gemensamt kulturarbete.

Hjo erbjuder idag flera mötesplatser för kultur. Kulturkvarteret är en självskriven plats med många olika arenor och tillfällen för möten, kvarterskvällar, tillgång till replokaler, utställningar, bibliotek, skapande verkstad, turism, information, biograf, föreställningar, arrangemang och mycket mera. Flera olika åldersgrupper besöker kulturkvarteret. I målgruppen turister och besökare har det märkts att den genomförda satsningen på marknadsföringen mot gruppen barnfamiljer har gett resultat. Mötesplatser som är viktiga för Hjobor och besökare är torget, hamnen, stadsparken och områden med olika naturstråk. Andra gemensamma platser är kyrkan och Hjo folkhögskola. Inom kommunens egen verksamhet kan nämnas mötesplatser som Kulturskolan, Rödingen, skolorna, fritidsgården, dagverksamhet och äldreboenden.

Inriktning

- Fortsätta att utveckla Kulturkvarteret till en central mötesplats för kultur i Hjo.
- För att skapa förutsättningar att utveckla Kulturkvarteret och den nya utställningsverksamheten vidare finns behov av att initiera en ny utställningslokal för tillfälliga utställningar.
- Ta tillvara på kulturuttryck från alla våra medborgare och nyanlända.
- Kulturkvarteret ska tillhandahålla ett brett utbud med goda möjligheter för intresserade att påverka innehåll genom eget deltagande på kvarterskvällar.
- Skapa förutsättningar för att uppmuntra mera kultur på gator och torg.
- I samarbete med konstnärer, konstskolan, studieförbunden skapa kulturella vandringsleder i naturnära miljö.
- Förenkla tillgängligheten till kultur genom att anpassa verksamheternas öppettider efter behov så långt det är möjligt.

Fokusområde 2: Tillgänglighet

Kultur i Hjo är tillgänglig för alla oavsett kön, ålder, funktionsvariation, etnicitet eller språk

Vi är kända som det enkla, lättillgängliga och välkomnande Hjo där alla ges möjlighet att skapa, delta och uppleva. Det ska vara enkelt att ta del av kulturutbudet oavsett kön, ålder, funktionsvariation, etnicitet eller språk. Vi ska arbeta för ett ökat deltagande i kulturella aktiviteter, särskilt för barn och unga och nyinflyttade. Kultur i Hjo ska vara välkomnande, brett och inkluderande med låga ingångströsklar.

Kulturen har i sig inga gränser och gör ingen skillnad på oss människor. Kulturen har ett eget språk som talar för sig själv och är till för alla. Att delta i kulturaktiviteter är sammansvetsande och roligt och kulturens språk kan alla förstå oavsett var ifrån i världen vi kommer och vilket språk vi talar.

Kulturskolan är den största pedagogiska kulturinstitutionen för barn och unga i Sverige och i Hjo. I Kulturkvarteret finns tillgång till skapande verkstad med olika temaarbeten och ungdomsbiblioteket med åldersanpassad media. Utställningsverksamheten plockar upp lokala initiativ och erbjuder utställningar med lokala och engagerande ämnen. Replokalerna har öppen verksamhet för fritt spel. Fritidsgården har anpassade aktiviteter för olika åldersgrupper. Studieförbunden har en stor och varierad verksamhet. Det finns en stor och nära tillgång till konst och hantverk genom stadens kulturföreningar och konstnärer.

Inriktning

- Ta tillvara våra nyanlända invånares kulturbakgrund/kunskap och skapa ett varierat kulturutbud.
- Skapa fysiska och sociala förutsättningar i samarbete med kommunens olika verksamheter för att ge alla möjlighet att ta del av kulturutbudet.
- Utöka samarbetet med föreningar, studieförbund, företag och privata aktörer.
- Utveckla utbudet efter barn och ungas önskemål.
- Utöka samarbetet med skolan så att Kulturkvarteret blir en naturlig arena för skolans elever.
- Värna om den unika/fysiska platsen för kulturarrangemang och göra den tillgänglig och synlig.

Fokusområde 3: Tillsammans

Kultur är ett naturligt inslag i våra kommunala verksamheter.

I framtidens Hjo samarbetar vi över gränserna i alla våra kommunala verksamheter för att nå ännu längre. Vi är en välkomnande och levande stad med ett rikt utbud av meningsfulla aktiviteter för alla åldrar. Tillsammans ska vi nyttja våra olika tillgångar och erfarenheter för att kunna erbjuda ett brett kulturutbud. Kommunen skapar förutsättningar, lyfter fram och tillgängliggör alla möjligheter som finns.

Skolkulturgruppen och kulturenheten samarbetar sedan länge med att ge barnen i skolan möjlighet att komma i kontakt med olika kulturyttringar. Biblioteket samverkar med förskolan för att utveckla läsförståelse och läsoplevelser för barnen. Kulturskolan har ett mycket gott samarbete med skolan för att skapa förutsättningar för elevernas aktiviteter. Kulturskolan arbetar med att nå alla elever i en årskurs och fokuserar på att förändra undervisnings-metodiken till att passa flera elever.

Kulturkvarteret arbetar tillsammans över verksamhetsgränserna och skapar en naturlig och innehållsrik verksamhet. Kulturkvarteret är det nav som skapar nätverk och möjliggör förutsättningar för god utveckling. Kulturenheten ser lokala konstnärer och kulturarbetare som stor och viktig resurs i utvecklingen av Kulturen i Hjo.

Genom samarbete med skolan erbjuder Kulturkvarteret eleverna en plats för dialog, kunskapsinhämtning och en möjlighet att få uttrycka sig.

Inriktning

- Ta fram och tillhandahålla forskning som berättar för oss hur vi kan arbeta med och berika våra brukares liv och vardag.
- Använda Kulturrådets och VG-regionens olika stöd för att utveckla kulturverksamhet i kommunen.
- Utveckla samarbetet mellan bibliotek och skolan till att omfatta flera åldersgrupper än förskola för att öka barn och ungas möjligheter till läsoplevelser och läsförståelse.
- Anordna egna utbildningsdagar där behov finns.
- Ta fram en struktur för hur kommunen på bästa sätt kan samarbeta med föreningar, privata aktörer, näringslivet och kulturinstitutioner.
- Skapa förutsättningar för kulturföreningarnas fortsatta engagemang och uppmuntra Hjos invånare till att bilda nya kulturföreningar, gärna i samarbete med andra kommuner.
- Medverka till att ge aktiva konstnärer och kulturarbetare förutsättningar att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet profilera Hjo som en kulturstad i och utanför Kulturkvarteret. Förutsättningar för att ge ersättningar enligt MU-avtalet ska undersökas och beslutas.
- Arbeta för att konstnärerna får skäliga ersättningar vilket är en förutsättning för hög konstnärlig kvalitet.
- Arbeta vidare med de 42 % av ungdomar som i undersökningen visade att de inte var nöjda med sina kultur- och fritidsvanor. Hitta vägar att intressera och entusiasmera dessa ungdomar att delta i det utbud som finns för att skapa en bra fritidssysselsättning som berikar den fria tiden.

Fokusområde 4: "Rummet" Hjo

Kultur i Hjo är kopplad till "rummet" Hjo och bidrar till ett aktivt och levande Hjo året runt.

Framtidens Hjo är en levande stad. För alla åldrar och året runt. Vi nyttjar och utvecklar de unika kulturmiljöer som finns i Hjo. Kulturen syns och tar plats i det offentliga rummet och vi synliggör kulturen genom att lyfta ut den på gator och torg. Hjo kommun ska samverka med lokala företag och organisationer som bidrar till ett levande kulturliv. Hjo är ett kreativt kraftfält som vi utvecklar vidare.

År 1990 belönades Hjo stad med Europa Nostrapriset för bevarandet av den samlade trästaden Hjo. Trästaden är ett viktigt kulturellt varumärke. Trästaden och det historiska Hjo innefattar stadsparken, hamnen, torget och Hjoåns dalgång. Ingen stad är den andra lik och kulturen spelar en viktig roll i främjandet av dynamiska och attraktiva stadsmiljöer. Platsens identitet är en bidragande faktor till att den också upplevs som attraktiv. Samhällsbyggnadsverksamheten arbetar ständigt med att förvalta och utveckla bevarandet av trästaden. Med attraktiva evenemang och händelser under både höst, vinter, vår och sommar är Hjo en stad man trivs att bo i och som man vill återvända till som besökare. Ett året-runt perspektiv är väsentligt och att det under alla årstider finns potential till evenemang som kan utvecklas och förmedlas så att Hjo blir en levande kulturstad året om. Visionen säger "En levande stad året runt". Under sommaren genomförs redan många arrangemang som slöjdmässan, stadsfest, rock mot cancer, nationaldagsfirande m.fl. Under vintertid genomförs Hjo Stads Lucia, Julton, Julmarknad och en Levande julkalender. Våren med Alla Hjärtans Dag, Earth Hour, World Art Day och Konstrundan. Hösten kan utvecklas mera och ex. ta fram former för en skördefest där fokus ligger på lokalproducerat, närodlat och matkultur. Hjo är en trädgårdsstad med många grönytor och under hösten finns stora möjligheter att utveckla en levande och återkommande torghandel på det sätt som torget är ämnat för.

Inriktning

- Trästaden Hjo är ett unikt varumärke att förmedla och marknadsföra. Genom en större förståelse för vår gemensamma kulturmiljö kan alltför Hjobor bli goda ambassadörer för sin stad. Kopplingen till en byggnadsvårdsplanen och översiktsplanen är av största värde för att bibehålla och utveckla den bevarade Trästaden Hjo.
- Hjos unika historiska miljöer ska bli en ledstjärna i ett fortsatt aktivt arbete med vårt kulturarv. Det är viktigt att vi både lever och verkar i vår kulturmiljö och att vi vill utveckla kulturen på ett sådant sätt att vi bevarar vår historiska identitet.
- Projektmedel av olika slag kan sökas från region och kommunalförbund och kan, utöver kommunens egen satsning bidra till ytterligare utveckling av kulturen i Hjo.
- Tillväxtgruppen skapar förutsättningar för samarbete i det offentliga rummet.
- Ett aktivt året-runt perspektiv ska genomsyra alla våra arrangemang i staden.
- Genom ett fokus på olika tema varje år underlättar vi samarbetet mellan olika intressenter och temat blir den röda tråden som vi tillsammans kan samlas kring.

Idéarkiv

Urval av idéer och önskemål från medborgardialog och enkätundersökningar

- Utveckla våra befintliga mötesplatser, t.ex. Stadsparken, torget och Guldkroksområdet.
- Fler utomhusscener
- Mer kultur på gator och torg
- Kulturella vandringsleder i naturnära områden
- Danskvällar
- Erbjudna skaparveckor under ledning av "konstnär"
- Vidareutveckla Kulturkvarteret
- Större och mer funktionsenlig lokal för tillfälliga utställningar
- Bredda utbudet på Rödingen
- Anpassa exempelvis utställningar i kulturkvarteret till olika temaarbeten i skolan
- Information på flera språk
- Tydliga informationskanaler
- Mer aktivitet på sociala medier
- Skapa dialog med våra äldre kring hur kultur kan tillgängliggöras för dem på ett bättre sätt
- Finnas med på turismens Info Points
- Det ska vara enkelt att ta kontakt med kulturenheten
- Utöka det interna samarbetet inom kommunen och det externa mellan olika aktörer
- Utveckla kultursamarbete i Hjo-Ti-Borg
- Utveckla den kommunala frivilligverksamheten
- Visa upp våra barn/elevs skapande på olika platser
- Bjuda in till gemensamt skapande, t.ex. genom skapande verkstad
- Ta tillvara på nyanländas kultur i samband med aktiviteter ex. mat, dans och sång
- Anpassa öppettider och aktiviteter till de som ska ta del av utbudet
- Berika rekreationsytor med kultur
- Arbeta för en levande gatukultur
- Utveckla utomhusscenen i Stadsparken
- Utveckla motionsstråk i Stadsparken
- Speakers corner, Culture corner; en plats där människor vågar
- Enkel scen för spontanframträdanden
- Tillfällig utställningslokal
- "Jamställe"
- Brädspel i storformat

Koppling till styrdokument

De utvalda fokusområdena i kulturstrategin tar till stor del sin utgång i visionen och fullmäktiges prioriterade mål men även i internationella, nationella, regionala och delregionala styrdokument. Nedan finns en matris som visar hur styrdokument på de olika nivåerna kopplas.

	FOKUSOMRÅDEN				
		MÖTESPLATSER	TILLGÄNGLIGHET	TILLSAMMANS	”RUMMET” HJÖ
S T Y R D O K U M E N T	EU ➤ Lissabon-fördraget ➤ Europeisk kulturagenda ➤ Arbetsplan för kultur 2015-2018	Främja kulturens bidrag till social integration	Tillgänglighet och inkluderande kultur – prioriterat område	Främja kulturen som en drivkraft för kreativitet inom ramen för Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning	Bevara och skydda kulturarv av europeisk betydelse Hållbar kulturturism
	NATIONELLT ➤ Nationella mål för kulturpolitiken ➤ Tid för kultur (prop.2009/10:3)	Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor	Särskilt uppmärksamma barn och ungas rätt till kultur.	”Vi menar också att kulturpolitiken ska syfta till att kulturella och estetiska värden blir beaktade inom alla områden som berörs av offentligt beslutfattande.”	Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
	VÄSTRA GÖTALANDS REGIONEN ➤ Vision ➤ Kulturstrategi ➤ Kulturplan 2016-2019	Stärka Västra Götaland som destination på kulturområdet Samordna och stödja kommunernas insatser för nya arenor och nätverk	Demokratisk öppenhet, det vill säga bidra till att skapa rättvisa förutsättningar för alla. Göra särskilda insatser för barn och unga	Vidga deltagandet Utveckla former för konst i det offentliga rummet med fokus på interaktion konst, vårdtagare och personal Skapa mötesplatser för verksamma inom kulturella och kreativa näringar	Kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena vårdas och utvecklas Lyfta fram natur- och kulturmiljöns roll i samhällsutvecklingen Platsutveckling
	SKARABORG ➤ Kulturplan Skaraborg – Målbild 2020	Mötesplatser - ett prioriterat insatsområde.	Att skapa ”en dörr in” till kulturlivet för den enskilde medborgaren Att öka antalet individer som tar del av kulturlivet	Att uppnå fler individer som känner välbefinnande	Natur- och kulturarv - ett prioriterat insatsområde Att uppnå en ökad attraktivitet i området

Genomförande, uppföljning och utvärdering

Föreningar, organisationer, näringsliv och enskilda kulturutövare ska involveras i planering och genomförandet av aktiviteter kopplade till strategin.

Aktiviteter kopplade till Kommunfullmäktiges mål om kulturarbetet tas fram i varje kommunal verksamhets/handlingsplan och följs upp årligen.

- Aktiviteterna ska följas upp och revideras av respektive verksamhet.
- Aktiviteterna i verksamhetsplanen utvärderas och rapporteras till kommunstyrelsen en gång per år genom ordinarie uppföljning av verksamhetsplaner.

Källförteckning

Bergquist, Eva (2012). *Är framtiden kulturens re-renässans? Underlagsrapport 1 till Framtidskommissionen*, Regeringskansliet Statsrådsberedningen.

Kulturdepartementet (2009). *Tid för kultur*, Regeringens proposition 2009/10:3.

Läroplan för förskolan, Lpfö 98, reviderad 2016.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11, reviderad 2016.

Myndigheten för delaktighet (2015). *Rivkraft 10 – Kultur*.

Myndigheten för kulturanalys (2015). *Samhällstrender och kulturvanor – en omvärldsanalys*, rapport 2015:3.

Myndigheten för kulturanalys (2016). *Kulturanalys 2016*.

Myndigheten för kulturanalys (2016). *Kulturvanor*, rapport 2016:1.

Sigurdsson, Ola (red.) (2012). *Kultur och Hälsa – ett vidgat perspektiv*, Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, Göteborgs universitet.

Statens kulturråd (2013). *Kultur för äldre – värt att leva för*, Kulturrådets skriftserie 2013:4.

Statens offentliga utredningar (2016). *En inkluderande kulturskola på egen grund*, SOU 2016:69.

Ungdomsstyrelsen (2011). *När, var, hur om ungas kultur – en analys av ungas kulturutövande på fritiden*, Ungdomsstyrelsens skrifter 2011:1.